Platy v USA a v Európe: koľko sa naozaj zarába?

Priemerný Američan zarába v prepočte na kúpnu silu asi 2,3-krát viac než priemerný Slovák. Po daniach, poistení a dovolenke sa rozdiel zmenšuje, ale nezmizne.

Čo ukazujú výplatné pásky

Slovenský zamestnanec zarobil podľa Štatistického úradu SR v roku 2025 v priemere 1 620 eur mesačne v hrubom. V druhom štvrťroku 2026 to bolo 1 707 eur. Mzdy rástli o 3,2 %, ceny však rýchlejšie, takže reálna mzda medziročne klesla o 0,5 %. Priemer skrýva veľké rozdiely: v Bratislavskom kraji sa zarábalo 2 012 eur, v Prešovskom 1 359 eur.

Americký úrad pre štatistiku práce (BLS) uvádza, že Američan na plný úväzok mal v treťom štvrťroku 2026 medián týždenného zárobku 1 232 dolárov v hrubom. Za rok to robí približne 64 000 dolárov. Priemerná ročná mzda zo všetkých povolaní bola v máji 2025 69 770 dolárov; priemer je vyšší než medián, lebo ho dvíhajú veľmi vysoké príjmy.

Prečo nie podľa kurzu

Prepočet podľa kurzu dolára klame, pretože obed, nájom či kaderník stoja v Prešove inak než v Bostone. OECD preto porovnáva mzdy v parite kúpnej sily, ktorá rozdiely v cenách zohľadňuje. Priemerná ročná mzda na zamestnanca prepočítaného na plný úväzok bola v roku 2025 v USA 86 977 dolárov, na Slovensku 37 832 dolárov. Slovák teda zarába v kúpnej sile 43 % amerického priemeru.

Európa nie je jedno číslo. Rakúsko (78 301) a Nemecko (76 285) sú okolo 90 % americkej úrovne. Bližšie k nám je Poľsko so 49 074 dolármi, Česko so 43 607 a Maďarsko s 39 145. Slovensko je v tomto porovnaní za všetkými troma.

Čo z výplaty zostane

Daň z príjmu a odvody zamestnanca zoberú slobodnému človeku s priemernou mzdou na Slovensku aj v USA zhodne 24 % hrubej mzdy. Rozdiel je u zamestnávateľa: na Slovensku k mzde odvádza ďalších 32 %, v USA 8 %. Celkový daňový klin, teda dane a odvody ako podiel na nákladoch práce, bol podľa OECD v roku 2025 na Slovensku 42,7 %, v USA 30,0 %, v Rakúsku 47,1 % a v Nemecku 49,3 %.

V slovenských odvodoch je však zaplatené aj zdravotné poistenie. Američan si ho väčšinou kupuje cez zamestnávateľa. Rodinné poistenie stálo podľa prieskumu KFF v roku 2026 v priemere 28 303 dolárov ročne. Zamestnanec z toho platí priamo 7 471 dolárov a zvyšok zamestnávateľ, teda z peňazí, ktoré by inak mohli ísť do mzdy. Celé poistné zodpovedá 44 % mediánu ročného zárobku. Pri ošetrení sa navyše zvyčajne dopláca spoluúčasť.

Čas je tiež súčasť mzdy

Federálny zákon v USA platenú dovolenku nenariaďuje, je to vec dohody so zamestnávateľom. Podľa BLS mali zamestnanci súkromného sektora v marci 2026 po roku práce v priemere 11 platených dní voľna, po dvadsiatich rokoch 20. Slovenský Zákonník práce dáva každému najmenej štyri týždne a od 33 rokov alebo s dieťaťom päť.

Američan podľa OECD odpracoval v roku 2025 v priemere 1 800 hodín, Slovák 1 619 a Nemec 1 332. OECD pri tom upozorňuje, že tieto údaje slúžia najmä na sledovanie vývoja v jednej krajine a porovnanie úrovní medzi krajinami je len orientačné. Ako sa to celé premieta do kvality života, rozoberáme v otázke Životná úroveň: Európa vs. USA.

Kde je skutočný rozdiel

Aj po odpočítaní poistenia a pri kratšom pracovnom čase zostáva americká výplata vyššia. Na USA nedosahujú ani Rakúsko a Nemecko, hoci sa

v nich pracuje menej hodín. Mzdy v konečnom dôsledku platí to, čo ekonomika vyprodukuje, a európska produktivita za americkou zaostáva, ako ukazujeme v otázke Zaostáva Európa za USA?

Pre Slovensko je rovnako dôležité porovnanie so susedmi. HDP na obyvateľa v kúpnej sile kleslo podľa Eurostatu zo 78 % priemeru EÚ v roku 2014 na 75 % v roku 2025, kým Poľsko je na 81 % a Česko na 92 %. Vyššie mzdy majú dnes Poliaci aj Česi. Lepšie platy prídu s firmami, ktoré na Slovensku vyvíjajú, vyrábajú a predávajú viac, a také firmy rastú na veľkom spoločnom trhu s dostupným kapitálom. Preto sa o slovenskej výplate rozhoduje aj v Európe.

Všetky otázky →

ČASTÉ OTÁZKY

Koľko zarába priemerný Američan?

Podľa amerického úradu pre štatistiku práce mal Američan na plný úväzok v treťom štvrťroku 2026 medián týždenného zárobku 1 232 dolárov v hrubom, ročne asi 64 000 dolárov. Priemerná ročná mzda zo všetkých povolaní bola v máji 2025 69 770 dolárov.

Aká je priemerná mzda na Slovensku?

Podľa Štatistického úradu SR bola za rok 2025 priemerná nominálna mesačná mzda 1 620 eur v hrubom. V druhom štvrťroku 2026 to bolo 1 707 eur, nominálne o 3,2 % viac než pred rokom, reálne po započítaní inflácie o 0,5 % menej.

Prečo sa platy neporovnávajú podľa kurzu?

Lebo ceny sa medzi krajinami líšia. OECD preto prepočítava mzdy paritou kúpnej sily. V roku 2025 tak vychádza priemerná ročná mzda v USA na 86 977 dolárov a na Slovensku na 37 832 dolárov, teda 43 % americkej úrovne.

Koľko stojí v USA zdravotné poistenie?

Rodinné poistenie cez zamestnávateľa stálo podľa prieskumu KFF v roku 2026 v priemere 28 303 dolárov ročne. Zamestnanec z toho priamo platí 7 471 dolárov, zvyšok zamestnávateľ. Pri ošetrení sa k tomu zvyčajne doplácajú spoluúčasti.

Majú Američania nárok na dovolenku?

Federálny zákon platenú dovolenku nenariaďuje, je vecou dohody so zamestnávateľom. V súkromnom sektore mali Američania v marci 2026 po roku práce v priemere 11 platených dní voľna. Slovenský Zákonník práce dáva najmenej štyri týždne, od 33 rokov alebo s dieťaťom päť.

ZDROJE

- Štatistický úrad SR: Priemerná mesačná mzda v 2. štvrťroku 2026 (9/2026) – 1 707 € v hrubom, medziročne +3,2 % nominálne, −0,5 % reálne; Bratislavský kraj 2 012 €, Prešovský 1 359 €; čísla uvádza aj Startitup (9/2026)
- Podnikajte.sk: Priemerná mesačná mzda za rok 2025 (3/2026) – údaj ŠÚ SR zverejnený 3. 3. 2026: 1 620 €, +6,3 % nominálne, +2,2 % reálne
- U.S. Bureau of Labor Statistics: Usual Weekly Earnings, Third Quarter 2026 (10/2026) – medián týždenného zárobku zamestnancov na plný úväzok 1 232 $, +1,5 % medziročne; ročný údaj (× 52) je náš prepočet
- U.S. Bureau of Labor Statistics: Occupational Employment and Wages, May 2025 (5/2026) – priemerná ročná mzda zo všetkých povolaní 69 770 $
- OECD: Average annual wages (2026) – rok 2025, USD v parite kúpnej sily, stále ceny 2025, na zamestnanca prepočítaného na plný úväzok: USA 86 977, Rakúsko 78 301, Nemecko 76 285, Poľsko 49 074, Česko 43 607, Maďarsko 39 145, Slovensko 37 832; podiely voči USA sú náš výpočet
- OECD: Taxing Wages – comparative tables (2026) – rok 2025, slobodný bez detí s priemernou mzdou: daňový klin Slovensko 42,7 %, USA 30,0 %, Rakúsko 47,1 %, Nemecko 49,3 % nákladov práce; daň a odvody zamestnanca Slovensko 24,3 %, USA 24,3 % hrubej mzdy; odvody zamestnávateľa Slovensko 32,2 %, USA 8,1 %
- KFF: 2026 Employer Health Benefits Survey (10/2026) – priemerné ročné poistné za rodinné poistenie 28 303 $, z toho zamestnanec 7 471 $; individuálne 9 804 $; podiel na mediáne ročného zárobku je náš výpočet
- U.S. Department of Labor: Vacation Leave – federálny zákon (FLSA) nevyžaduje platiť čas, keď sa nepracuje, napríklad dovolenku; BLS: Paid leave benefits by length of service, March 2026 – súkromný sektor: 11 dní po roku, 20 dní po 20 rokoch
- Slov-lex: Zákonník práce č. 311/2001 Z. z., § 103 – základná výmera dovolenky najmenej štyri týždne, päť týždňov od 33 rokov veku alebo pri trvalej starostlivosti o dieťa
- OECD: Average annual hours actually worked (2026) – rok 2025, na pracujúceho: USA 1 800, Slovensko 1 619, Nemecko 1 332 hodín; OECD upozorňuje, že údaje slúžia najmä na porovnanie vývoja v čase
- Eurostat: HDP na obyvateľa v PKS, tec00114 (7/2026) – Slovensko 75 % priemeru EÚ v roku 2025 (78 % v roku 2014), Poľsko 81 %, Česko 92 %